

РЕШЕНИЕ

№ 6916

гр. София, 03.12.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, IV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 06.11.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Галин Несторов

ЧЛЕНОВЕ: Бранимира Митушева

Зорница Дойчинова

при участието на секретаря Валентина Христова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **6620** по описа за **2020** година докладвано от съдия Галин Несторов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.285, ал.1 от ЗИНЗС. Образувано е по касационна жалба на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, [населено място] срещу решение № 464/23.01.2020 г. на АССГ, 47-и състав, по адм. дело № 8970/2019 г., в частта, в която се осъжда ГДИН да заплати на С. А. Х. обезщетение за неимуществени вреди в размер на 1000 /хиляда/ лв.

Касаторът твърди, че не е налице бездействие от страна на ответника за подобряване на хигиенните условия в ЗО „К.“ като лицето не е било поставено в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието. Горното не представлява и нечовешко и унижително отношение по смисъла на чл. 3 от ЗИНЗС и на чл. 3 от ЕКЗПЧОС. Не са доказани и вредите, доколкото липсват данни за негативно влияние върху психиката и физическото здраве на ищеца извън нормалното очаквано ограничение в местата за лишаване от свобода. Липсва и причинно-следствена връзка между вреди и незаконосъобразно бездействие от страна на администрацията на затвора в С.. Поради това се претендира отмяна на процесното решение в оспорената част. Претендират се разноси за юриск. възн.

Ответникът - И. Й. П. ЕГН [ЕГН], редовно уведомен, се явява и изразява становище по жалбата като счита същата за неоснователна.

Представителят на Софийска градска прокуратура пледира жалбата да бъде уважена частично.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, IV-и касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 от АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211, ал. 1 АПК от надлежна страна, за която обжалваната част от съдебното решение е неблагоприятна, поради което е допустима. Разгледана по същество, е неоснователна.

Производството пред Административен съд София град е образувано по искова молба на И. Й. П. против Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" (ГДИН) за присъждане на сумата от 5 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от ищеца в периода на изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ в Затворническо общежитие „К.“ от 08.03.2018 г. до 31.07.2018 г., които вреди за следствие от лошите битови условия в килия 03 –наличие на мухъл, падаща мазилка, хлебарки и дървеници, както и наличието на воден режим.

Претендираното обезщетение е за претърпените, в следствие поставянето му при посочените неблагоприятни условия, изразяващи се в мъчение и унизително отношение. П. е лишен от свобода, който на 08.03.2019г. е настанен в ЗО“К.“, килия №3, до 31.07.2019г.- началото и края на исковата претенция. Съдът приема следно от фактическа страна:

Видно от представените писмени доказателства през 2016г. на килия №3 е правен ремонт. На 11.05.2016г. е съставен акт №8 за извършените СМР, на 16.05.2016г. е съставен приемо-предавателен протокол като видно от същия на л.8, в килията е монтирана батерия, душ, моноблок, положен е фаянс, направена е мазилка.

Следователно не се спори, че е извършен ремонт, но същият е 2 години преди исковата претенция.

Не е спорно, че в килия №3 са били настанени около 15 лишени от свобода, като съгласно ППЗИНЗС за хигиената отговарят самите лица, които почистват стаята по график. Наличието на ремонт също не изключва съществуването на хлебарки, дървеници и мухъл. За тях единствени показания дава св.Т. и няма причина да не бъдат кредитирани. Без оглед на това кой отговаря за хигиената в помещението и как се е справял, то наличието на лоши битови условия нанася вреда на ищеца. Съдът приема, че същият е поставен при тези условия без да има възможност да ги избегне, търпи вреди, не се е чувствал добре -отново по показания на Т. и по презумпция на чл. 284, ал.5 от ЗИНЗС, когато се касае за нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС.

Изложените обстоятелства се потвърждават и от показанията на св.Т. и следва да се кредитират. Сочи се, че същите не са в противоречие с фактите, установени от гореописаните документи, а касаят въвеждането на различни обстоятелства и за различен период. Извършеният ремонт 2 години преди исковата претенция не изключва вероятността да има падаща мазилка, също наличието на сифони не опровергава твърденията на ищеца, подкрепени от свидетеля, че е имало режим на водата

Съдът въз основа на установените факти по делото и анализа на относимите за правилното решаване на спора доказателства е направил извод за частична основателност и доказаност на ищцовата претенция. Приел е, че е налице незаконосъобразно бездействие на административния орган да осигури поносими условия на пребиваване в Затворническо общежитие „К.“ за периода от 08.03.2018 г. до 31.07.2018 г., по отношение на хигиенизирането на спалните помещения. Въз

основа на това е направил извод, че това бездействие е в нарушение на чл. 3, ал.2 от ЗИНЗС и чл. 3 от ЕКЗПЧОС. Относно размера на обезщетението съдът е съобразил, че се касае за близо 5 – мес. Период, в който лицето е пребивавало при установените нечовешки битови условия. За разликата до 5000 лева е приел иска за неоснователен. Решението е валидно, допустимо и правилно. Не са налице сочените от касаторите отменителни основания. Съдът е изяснил напълно фактическата обстановка по делото, събрал е относимите за правилното решаване на спора доказателства, обсъдил ги е в тяхната взаимна връзка и във връзка с възраженията на страните и въз основа на това е направил верни правни изводи, които напълно се споделят от настоящата инстанция. М. извод за частична основателност на иска е в съответствие с фактически установеното.

Съгласно чл. 284, ал. 1 и 2 от ЗИНЗС държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3. В случаите по чл. 3, ал. 2 съдът взема предвид кумулативното въздействие върху лицето на условията, в които се е изтърпявало наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, продължителността, както и други обстоятелства, които имат значение за правилното решаване на спора. Съгласно чл. 285 ЗИНЗС искът по чл. 284, ал. 1 се разглежда по реда на глава единадесета на АПК (чл. 203 и сл.), като искът се предявява пред административния съд по мястото на увреждането или по настоящия адрес на увредения срещу органите по чл. 284, ал. 1, от чиито актове, действия или бездействия са причинени вредите. В същото време чл. 205 АПК, приложим по силата на чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС, изисква искът за обезщетение да се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чиито незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Отговорността на държавата в лицето на държавен орган е гаранционно обезпечителна отговорност и затова пасивно легитимиран е държавният орган, с който длъжностното лице, причинител на вредата е в трудови или служебни правоотношения, от чиито актове действия или бездействия са причинени вредите или чиято дейност се възлага и обезпечавана от името и за сметка на юридическото лице.

Неоснователни са доводите на касатора за нарушение на материалния закон. За квалифицирането на едно бездействие като незаконосъобразно е необходимо да бъде установено неизпълнение на фактическо действие от страна на административен орган или длъжностно лице от администрацията, като е необходимо да съществува нормативно установено задължение за изпълнение на това действие. Съгласно чл. 3, ал. 1 от ЗИНЗС осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унизително отношение. Съгласно ал. 2 на текста за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в неосигуряване на подходящи битови условия, които уронват човешкото достойнство или поражат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Установяването на посочените от законодателя обстоятелства води до ангажиране на отговорността на държавата. ГДИН е този, който следва да докаже, че изнесените в исковата молба обстоятелства не кореспондират на действителността с всички допустими доказателства и доказателствени средства, при условията на т.н. „обърната тежест на доказване“. В случая изнесените от ищеца факти, въз основа на които частично е уважен иска, не са опровергани.

Във връзка с размера на конкретното обезщетение, съдът правилно и обосновано е съобразил обективните условия и тяхното отражение върху конкретното лице, времетраенето на престоя в тези условия, въз основа на което изводът му за частична основателност на иска е в съответствие с фактически установеното и правилно прилагане на закона. Неоснователни са доводите на ГДИН за това, че не са установени причинени на ищеца вреди, тъй като видно от показанията на другия свидетел, налачието на падаща мазилка, мухъл, хлебарки и воден режим нарушавала възможността им за сън и почивка извън нормалното очаквано ограничение в местата за лишаване от свобода.

При така изложените съображения решението на съда като правилно и законосъобразно следва да бъде оставено в сила. При този изход на спора разности не се дължат предвид липсата на сторени такива от ответника.

Водим от изложеното и на основание чл. 221, ал. 2, предл. първо от АПК Административен съд София град, IV-ти касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 464/23.01.2020 г. на АССГ, 47-и състав, по адм. дело № 8970/2019 г., в частта, в която се осъжда ГДИН да заплати на С. А. Х. обезщетение за неимуществени вреди в размер на 1000 /хиляда/ лв.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.